

TELEGRAFUL ROMAN.

N^{ro} 20. ANULU XI.

Sabiiu 10. Martiu 1863.

Telegrafulu ése de doua ori pe septemana: joia si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12. fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia óra cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Ce vréu Romanii ?

Cea mai condannabila din toate politicele din lume ni se pare cea suspiciunătoare, aceea adica, carea pentru de a-si areta istetimea si genialitatea sea, aduce pre altii in prepusu de tendintie periculoase. Acest'a este fatia cu noi Românii transsilvani politic'a lei „Hermst. Ztg“ etc. din Sabiiu, carea decându o scimu urmaresce cu perseverantia admirabila pasii nostri si cu barbatia demna de o cauza mai buna cerca a respandí in lume toate necaliturile, ce se verbescu séu se scriu unde-va si de cine-va asupr'a noastră. Pana mai eri alaltaeri érá Dacoromani'a fantasm'a, ce o goniá di si nópte si-i rapiá somnulu si odichn'a; astadi a mai lasatu ce-va din acele temeri nefericite, si 'ntr'unu articulu scurtu cá aculu albinei, suprascrisu: Ce voru Românii? (Was wollen denn die Rumänen?) invenineza inim'a Românului cu suspiciunarea, ca elu va possessiunea Transsilvaniei, carea crede ca nu-i va scapá din máná. Fatia cu astufelu de atacuri marturisimu ca aperiarea e nefolositoare, pana cându jurnalistic'a germana din Sabiiu jóca rol'a miserabila de innegriri nefundate. Noi adica cunoscemu modulu cugetarei lei „H. Ztg“, si scimu, ca precum de pe scai nu potemu culege smochine, asiá din partea eii nu potemu sa asceptám altele celea; ear innaintea strainiloru, si cu deosebire innaintea patriei si a celorlalte natiuni patriotice ne-am rectificatu si pana acum prin fapte. Érá decá Românulu transsilvanu de-la prochiatarea constitutiunei incóce- neavendu unu corpu reprezentativu specialu alu seu— inca nu s'a dechiaratu nici pentru continuitatea de drepturi— decá tocmai vremu sa ignorám luptele lui singurate, dar in toate partile in contr'a acelei'a—, nici pentru unitatea imperiului creata prin tiner'a constitutiune,— la carea dealtmintrea s'a provocatu cu tota ocaziunea data; decá jurnalele române— pe semne abonate, dar necilite, ori decá citite, apoi neintielesé— se paru a conduce pre Românii pe cali proprii si diferite de ale ambiloru lora vecini din patria; decá in fine deputatii románi de-la Universitatea nat. sas. combatu acele mesuriale eii, ce credu ca voru prejudecá natiunei române si altoru natiuni patriotice, care arata politica de impacare, dar nu pe invrajbire, precum este a lei „H. Z.“, decá, dicem, acestia manifestéza o procedere, cu carea suntu datori cá Românii si cá Transsilvani: apoi nu trebuie sa uitámu nici pentru unu momentu, ca Românii transsilvani numai de unu dieceniu iau si ei parte la viét'a politica a patriei loru; ca trecutulu loru nu sémena nici cu alu Magiari-loru, nici cu alu Sasiloru; ca ei, nainte de a poté si numai cugetá la sistemele si partidele politice ale imperiului austriacu, au cea mai sánta datorintia cátra sine, cátra fiii si nepotii sei, a-si asigurá pusatiunea, ce le compete in patri'a propria. La ei nu e vorb'a de a traí asiá ori asiá; ci preste totu de a traí, de a fi, de a esistá,— intielegu cá o totalitate, cá corpu, cá natiune intre natiuni. „Herm. Ztg“ nu trebuie sa se ostenéscá departe, pentru de a audí, cum se denéga Româniloru pana 'n diu'a de astádi natiunalitatea politica; o scurta escursiune in cas'a cea mare galbina din piati'a Sabiiului ii póte cascigá acésta convictiune. Si pana cându sa stea Românii in starea acést'a? Panacându sa-si elupte asiá dicendu cu pumnulu pasu de pasu terenulu de dreptu, ce li se cuvine? Diceti, ca pán' la dieta? Bine, si nu totu asiá dicemu si noi? De aceea, decá „Hermst. Zeit.“ intr'adeveru doresce fericirea Tranniei si a locuitoriloru eii, creada-ne pre noi, ca mai mare servitiuli aru face, când aru starui pentru conchiatarea cátu mai curendu a dietei

transsilvane, cá acolo dupa toate formele legale sa se proclamé Românii natiune politica in tiéra. Cáci noi suntemu de credintia, ca votulu loru numai atunci va avé valóre si 'n tiéra si 'n imperiu, candu nu le va poté denéga nimenia natiunalitatea politica. Pana atunci insa ne luám voia a dá lei „Herm. Ztg.“ svatulu celu binevoitoriu, a-si cascigá merite pentru Trannia prin complanarea si apropiarea pare-riloru, eara nu prin suspiciunári, care cátu de curendu au sa se demintiesca prin fapte si au sa arete pre acestu diuairu in tota golitiunea de profetu mincinosu. . . .

Camasiá voiamu sa respundemu noilei „H. Z.“; nue mirare insa, decá articululu eii nu in toti cetitorii románi a produsu efectuseriosu, ci pre unulu l'a 'ndemnatu a scrie respunsulu urmatoru, care ni-am socoti pecatu neiertatu a nu-lu impartasi foii germane in totu cuprinsulu lui. —

Respunsu la intrebarea „Was wollen denn die Rumänen?“

„Hermst. Ztg“ maritata dupa „Sieb. Bote“, pre care ilu puse de desuptu, spre a areta lumea intórta, ne pune naiv'a intrebare: Was wollen denn die Rumänen!

Iata unu respunsu, camu in gluma, camu intradinsu.

1. Românii „wollen“ cá jupanés'a „Höfdr Ztg“ se se lepede de vanitatea in care a cadiutu imaginandusi ca noi suntemu asiá de prosti a crede, ca fundulu regescu din Transsilvania se póte transportá la Dresd'a ori la Rinu, fie si per „Eisenbahn“. —

2. Românii „wollen“ cá „Höfdr Ztg“ impreuna cu inclit'a Universitate se le spuna si se-i capacitedie, cumu pote fi cinevá potestate legislativa si administrativa independinte de Transsilvania si autoritatile principelui ei (reichsunmittelbar) si apoi totusi se cuprinda locu si in diet'a transsilvana, si in guvernulu transsilvanu, acaroru autoritate peste Sachsenland (bata-lu crucea) nu se recunósce. —

O logica aceast'a tocmai cá maritisiulu de la inceputulu acestei epistole.

3. Românii „wollen“ a sci, cum saru poté face unu Sachsenland cu competentia Universitatii adoptata acumu, fora stergerea tuturor confiniiloru provinciale de pana acumu in Austria. — De nu amu fi respectatori ai Diplomei din 20 Oct. 1860 si ai Const. fundamentale din 26 Febr. 1861, diu ca nému alaturá acestui principu a inclitei Universitatii, si confratele nostru Papu Iliarianu, aru avé satisfacerea a-si vedé realizata ide'a prin Dlu G. contr'a Deputatiloru romani. — Aru fi minunatu! —

4. Apoi Românii „wollen“ a sci, cumu s'aru poté aplicá principiulu pronunciatu in inclit'a Universitate: „im Sachsenlande existirt nur eine politische Nationalität etc. etc.“ — cu 175,000 sasi, si 180,000 de romani? — Mai incolo romani aru postí a sci, cata dare directa platescu romani, si cata sasii pe fundulu regescu, cá se vada de cumvá acesti din urma nu suntu proletari, eara nebagandu darea capului in calculu la impartirea beneficiiloru — nu se póte cere platirea ei. —

5. Românii „wollen“ a sci, dupa care punctu alu instructiunei „für Kulturmission“ sau a regulamentulu de „Vorpontendienst für deutsche Zivilisation“ se eschidu romani din Salsice etc. etc. dela esercitarea drepturiloru politice — si de portarea greutatiloru sociale nu. —

6. Romannii „wollen“ așci, pana cându press'a germana din patria nu va încetă a calumniă, bagatelisă sibatjocori pre romani? —

Amu avé mai multe respunsuri si intrebari, — inse aru trebui apoi se vorbim serioșu, care nu se platesce facia cu „Sfdr 3tg“ pentru ca: den Mohren fann man nicht weiß waschen, (pre Arapulu nu-lu poti albi) si pre „Sfdr 3tg“ nu o poti convinge, ea si alti omeni sunt omeni. —

†

F a g a r a s i u i n 16/4 M a r t i u 1863.

In „Telegrafulu Romanu“ nr. 16 din 24 Fauru si in „Gazeta Transilvaniei“ nr. 17 din 2 Martiu anulu curinte doi corespundenti fagarasiani referescu despre rezultatulu meserabile alu recrutatiuniloru din esti doi ani din urma, in districtulu Tieri Oltului.

De si deversu dupa semnele articliloru acesti doi corespundenti, in catu despre esenti'a impartasirei se pote judeca, sunt unulu si acelasi. —

Ambi articlii se invertescu pre langa doue lucruri: unulu, a desculpă poporatiunea districtuale de neiertat'a indiferentia a-si implini sacr'a detoria catra altisemulu tronu si patria, altulu, a inculpa oficiolatu districtuale, ca nu-si scie implini obligamentele lui impuse de legi, ba, (ca cumu si ar fi perdutu capulu) ca ar fi luat pana si mesuri, ce nu se unescu cu spiretulu umanitatii in caus'a recrutatiunei. —

Noi, cari cunoscemu lucrulu din fute autentica si nu portamu simtiulu de umanitate si de patriotismu numai in gura, ci l'avemu profundu intiparitu in anima si inca in anima de adeveratu romanu, cauta se ne adoperamu a servi publicului cetitoriu vinulu curatu, nu asemenea laturi ametitoare si tarbacitoare de opiniunea publica, cumu facura respectivii corespundenti. —

Pana la 1848 s'au administratu districtulu Fagarasiulu prin unguri si renegati, de atunci incoce cu pucina esceptiune prin alte limbe straine, era din anulu 1861 de candu se restaurara municipalitatele in tierra, se bucura acestu districtu de diregatori mai totu romani.

Eh bine! Candu au patitu districtulu acest'a rusine colosale, ca in anii 1862 si 1863 in afacerile de recrutatiune? Totu de-un'a contingentii impusi pana la neinsemnatu restu s'au coperitu, sau dupa impregiurari, s'au datu cativa individi preste numeru. —

Diregatoriloru nationali au fostu pastratu acestu pacharu de amaratiune, ca se-lu beie cu drosdile dimpreuna, oficiolatu romanu, ca se pata rosine cu carulu! —

In 1862 s'au repartitu pre districtu 148 de recruți si la ultim'a Decembre remase inca unu restu de 60 pre 1863 se repartira 191 si dupa assentarea principale remase unu restu de 145, cu totulu dara 205 de recruți restantia.

Se-mi spuna acumu cineva, ca **un'a mia si cinci sute** de recrutanti, ce dupa consemnari se afla dusi in Principatele romane unite si in Turcia, cari nici candu s'au prezentatu la comisiunea asentatoria, atatu ei insisi, catu si parentii sau consangeniiloru sunt cu totulu inocinti si merita compatimire, apoi sunt gat'a a radica petr'a asupr'a oficiolatu districtuale, care in Maiu 1862 in tota lumea au emisu edictu convocatoriu amenintandu pre **un'a mia si doue sute** de insi de esta categoria, cu urmarile cele mai aspre ale legi de emigratiune, fora celu mai pucinu resultatu favorabile, si care si acumu, **nu de la sine, ci din speciale mandatu alu Maiestatei Sele Imperatului**, au fostu constrinsu a pune la cale cercetarea si osendirea parintiloru culpabili la departarea in massa a fetioriloru, ca se tiena esecutiune militara, pana i voru aduce, sau se voru justifică legale de inculpabilitate.

Ilustritatea Sea D. Capitanu supremu si oficiolatu, — caci nu dusera curendu la deplinire, respective nu cerusera esecutorii inca din 1-ia Fauru a. c., in este dile se amenintara cu mesagiariu de pedepsa. —

Noi nu suntemu de aceia, cari netediescu in facia si musca furisii. Noue nu ne place a tiené pre romanu in bratie si atunci, candu-si uita de detorintia catra patria si face rusine natiunei sele. — Noi voimu a taiá ran'a cu scalpulu pana in fundu, voimu se curetiamu gangren'a si se mantuimu corpulu intregu de peritiune. **Quis vere amat, bene cascigat.** In adevern judecii tractuali, in a caroru com-

petentia cade conscrierea si prezentarea recrutatiiloru, sunt organe ale oficiolatu, nota bene organe de sine statatore nu oficiolatu, si deca ici colé nu au pasitu cu destula precautiune in esta afacere, sau deca cineva ar suferi suptu sententile de esecutiune de dinsii pronunciate, nu se pote inculpa eficiolatu in sensu strictu, ci impregiurarea, ca alegerea unor'a si substituirea altor'a au esitu de totu nefericita. —

Unulu din corespundenti pote n'au cugetatu la acest'a, altminte credemu, ca nu ar fi arucatu cu petr'a in capulu tataseu. —

Suntu provocati fagarasiani in gazeta a referi si des pre starea scololoru, o materia delicata acest'a. —

Suntu in districtu trei scole centrale, ce stau binisioru. Spre regularea scololoru comunali curge caus'a cu inaltele ordinariate, la cari sau facutu pasii cuviintiosi, si speramu resultatu bunu. Judeciloru tractuali sau datu inviatiuni strinse, spre a-si implini detorintiele fatia cu scol'a, si asiá potemu afirmá, ca in districtulu nostru suptu impregiurari administrative de adi ale Transilvaniei, scolele celu pucinu nu patimescu mai multu, ca alte afaceri. — D.

U n g a r i ' a .

Descaleituri din Carasiu.

(Urmare din nr. trecut).

La punctulu alu II. falanxieriulu dice, ca eu me ocupu cu fantasmagorii.

Eu nu m'am ocupatu cu lucruri asiá grandiose, — dar' dupa puterea mea spiretuala si materiala ca unu romanu adeveratu, amu nisuitu pentru cultur'a poporului si literatur'a lui si am scrisu: a) Istoria romana nationala, b) Invetiatoriulu si poporulu, c) Petru Raresiu, d) Balade, e) Colinde populare etc. Eu am facutu ce am potutu ca si o albina mica, — si deca nu mai multu, am dusu dora si eu unu stropu de miere in cosniti'a natiunii. —

Incatu suntu aceste fantasmagorii, lasu se judece om publicu!

De asiú intrebá inse, ca cu ce s'a ocupatu D-lu F. pentru cultur'a poporului romanu, si literatur'a lui, — atunci si singuru trebuia se respundu, ca cu nimic'a, — si asiá 'lu aflamu in cosniti'a natiunei, intra acele albine, cari nu folosescu.

La punctulu alu III. capulu falanxului dice: „carele inaintea antestatoriloru fiindu atacatu, si perde festi'a si graiulu.“

Fatala posetiune candu densulu trebuia se se apere si cu asiá motive, si mare slabitiune aintrebuintia asiá arme, candu e — minciuna.

D-lu F. fiindu-mi unu antestatoriu despotu, m'a atacatu odata, dicendu-mi: „Dta esti in optim'a forma bújtogató!“ dar' eu, fara ca se-mi perdu feti'a si graiulu, i-am respunsu ridiendu: „D-le vicespanu, asiá dicu adi magiarii catra romanii nationalisti!“

De candu nu-mi e antestatoriu, iaram'a atacatu audindu despre „Desluciri“ si fara ca se le fia cetitu, dicendu-mi: „Trebuia se te inchidu pe 10. ani la Kufstein pentru articoliu al'a!“ si eu fara ca se-mi perdu fati'asi graiulu, i-am respunsu ridiendu: „Apoi me voi duce, ce se facu!“ si trebuia se ridu, pentruca nu credeamu ca are drepturi majestaticel!

De candu amu alti antestatori, lauda lui Ddieu, ca nu m'a atacatu nici unulu; pentruca fiindu diligite si omu dreptu in diregatori'a mea, nu amu datu causá spre atacare, si pentruca eu sciu pretiul nu numai pe antestatorii mei, cari aretara o amore catra mine, ci si pre totu omulu din lume. Apoi, inaintea antestatoriloru de acumu se vede si din aceea imprejurare ca n'a trebuitu se-mi perdu fati'a si graiulu, — ca in restimpu de unu anu, amu avangeatu de 3.-ori.

Dar' D-le F., deca cumva cugeti, ca prin atacare grobiana vatemandu-mi-se simtiulu de onore si provocandu-mi-se despectulu catra o asiá purtare — mi-am perdu fati'a si graiulu, — atunci esti reu fisiognomistu. —

La punctulu alu IV. capulu falanxului dice: „Unde din contra, corespundintele se teraiá nu numai dupa oficiu, ci si dupa unu atestatu recomandatoriu, dela unulu din aceia, pre

care acumu cu invective 'lu suspiciéza cá se póta numai castigá oficiul“

Cu o di inainte de 26. Martiu 1861. diu'a alegerei ablegatului in Lipov'a, partid'a magiara vediendu in mine unu rivalu puternicu de ablegatu alu vicecomitelui din Timisiór'a, — 'mi oferí unu oficiu de jude supremu, numai cá se repasiescu dela candidatura, — Eu nu amu primitu acestu oficiu pentruca nu cugetamu la interesulu materialu, ci alu poporului. —

Dupa nefericit'a alegere am sieditu pe pace in Lipov'a; — si in mediloculu persecutiuniloru suferite eramu provocatu de fostulu D. Comite supremu, si inviatu chiaru de unii din atacati cá se vinu la Lugosiu de vice notariu comitatensu. — Cumca venirea mea a fostu din interesu natiunalu, o sciú si unii din atacati.

La stramutarea sistemii, D-lu comisariu regescu insusi m'a provocatu se priimescu oficiu deszolgabireu; — eu amu multiemitu, si amu remasu viconotariu in centru.

Si nici ca m'am rugatu vr'odata pentru avangementu, — nici ca am sciutu pana am capetatu decretule. — Eu amu cunoscutu ca siefulu meu e omu dreptu, si cunosce ómenii; iéra de alta parte portandu-mi oficiulu cu scumpetate, si basandu-me pe calitatile mele, nu am avutu, nici voiu avé lipsa cá se me teraiescu dupa oficiu.

Acumu poti crede D-le F. ca nu iubescu natiunea pentru oficiu — si oficiulu pentru salariu, caci si eu potu crede, ca de cumvá te-ar imbiá cinevá cu vr'o diregatoria buna, si grasa, — vei iubi natiunea pentru oficiu. —

„Atestatul recomendaru“ e dela D-lu F. si a fostu cerutu, pentru cá se potu documentá timpulu deprinderii mele in oficiu. — Cu acest'a erá detoriu vicecomitele, se fia fostu chiaru si u nu tataru. — Dar' densulu póte fi increditu, ca nu atestatul — pe lenga tóte ca a fostu recomendaru mi-a castigatu oficiulu, — ci doctoratu, censurele etc.

Vai si amaru de principiele si convingerea falancsieriului, déca si cu asiá tréncia flénca vre se se verifice in opiniunea publica. (Va urmá.)

Bucovin'a.

Conventulu candidatului Georgiu cav. de Hormuzachi la alegerea preliminaru urmata in Cernautiu la 4 Martiu 1863.

Domniloru! Onorabilulu comitetu de alegere asiediatu de D-Vóstra din preamare indulgintia mi-a faentu onórea cea nemeritata de a me pune in numerulu candidatiloru sei la loculu vacantu de deputatu dietalu pentru orasiulu Cernautiu. Concedeti-mi sa ve spunu, — ceea ce ve potu asigurá omenesce fára figura retorica, — ca in contradicere cu amicii mei nu aveamu nici decumu pretensiunea de a ambiuná representantia capitalei nóstre. Cu multiemita voiamu sa refusu candidatur'a, ce mi se oferí inca la inceputu, cáci crediusem ca numai unu cetatianu indigenu sa representeze orasiulu; unu cetatianu indigenu dieu, care e familiarisatu din pruncia cu propriile referentie ale tierei nóstre de coróna, care e crescutu la unu locu cu patria nóstra, si care cá nascutu in tiéra nu numai intielege, ci, ceea ce e nespusu mai multu, care si simte tóte dorintiele si trebuintiale eii.

Dar întemplantu-se altufeliu, si necadiendu alegerea comitetului pe vreunu cetatianu si numai pe unu singuru indigenu, pe mine: consideru datorintia de onóre, a urmá chiamarei concietatieniloru mei si a me presentá cá candidat de alegere in midiloculu D-Vóstra.

S'a pofitu, cá „sa dau in publicu cugetările mele politice.“ Eu asiú crede, ca asiú poté fi scutitu de acést'a, si speru ca si D. Vóstra — mi veti dá dreptulu. Alu Bucovinei prin nascere, prin tóta alipirea, prin iubire si credintia traditiunala, prin starea si averea mea, si prin istoria familiei mele, crescutu in midiloculu D-Vóstra, concietatianu alu acestui orasiu prin proprietatea ereditara de pamentu a familiei mele, nu ve potu fi necunoscutu, nu ve potu fi strainu.

Dar inea mai multu decâtu acést'a; chiaru si formulata cu acuratetia cunoscefi dór confessiunea mea politica. O cunoscefi de 15 ani. Cincispredieci ani suntu, — acea epoca memorabila cându blastemulu regimului absolutisticu repusat se franse, si popóreloru Austriei le fu iertatu a respirá libere, — cându avui onóre, a Ve impartasi intr'o adunare mare publica conchiamata anume cugetările mele politice si Ve

invitai a le cercá, a le aprobá si a le face substratul unei petitiuni a tierei, carea cá icón'a dorintieloru Bucovinei sa se astérna la treptele Tronului imperatescu. Cu consentire si bucuria priimiserati atunci totu proieptulu meu si indata-lu puseserati in lucrare.

Deci, la cuprinsulu acestei petitiuni a tierei, adoptate de orasiulu intregu, de Bucovin'a întrega, cu venerabilulu Domnulu Episcopu si intregulu Lai cleru in frunte, — la acel'a me provocu acumu.

Tiparita in esemplare nenumerate ea se alla inca in multe máni. Si pentru ce óre aflá ea acestu resunetu in inimele tuturor Bucovineniloru fára deosebire? Pentru ca póta tipulu celu fidelu alu dorintieloru loru celoru vechi si ferbinti. Si care suntu acelea? Iertati-mi, cá sa deschidu unu esemplariu si sa le amintescu numai pe scurtu. I. Nainte de tóte altele punctulu cardinalu alu confessiunei politice a fia carui Bucovinénu de omenia, a tónomi'a tierei; II. dieta deosebita pentru Bucovin'a in Cernautiu; III. egalitatea tuturoru religiuniloru in tóta privintia cu suspenderea tuturoru asupririloru si poveriloru provenitóre din diferentia religiunara; IV. egal'a indreptatirea natiunalitatiloru, intocmirea scóleloru populare, considerarea pamenteniloru, si altele; V. unu Sinodu natiunalu din reprezentantii clerului, ai nobilimei, cetatienimei si tieranimei gr. n. u. si alegerea Episcopului gr. n. u. prin acelasi; VI. regulare amesurata tempului a cauzei bisericesci gr. n. un.; VII. administrarea fondului religiunaru gr. n. u. alu Bucovinei prin unu comitetu alesu din tóte stările cultului gr. n. u. sub control'a dietei Bucovinei *). — Mai de parte: regularea Tablei de tiera, cárti catastrale, unu institutu de creditu in Bucovin'a pentru proprietarii de pamentu dominicalu si rusticalu, inlesnirea comerciului de margine cu Moldavi'a, moderarea pretiuriloru sárei, ce apasa pe poporulu mai seracu si impedecea cultivarea vitelor, delaturarea si respective modificarea unoru secaturi de accise si vámi.

Acestea au fostu parerile mele si si ale D. Vóstra ale tuturoru, si acelea nu sau schimbatu. Tóte cestiunile politice si intesessele Bucovinei, atatu acestea catu si cele de mai tardiu au aflatu in mine totudeun'a celu mai sinceru representante. — Inainte de tóte inasa nu potu retacé, ca totdeun'a va fi un'a din suvenirile mele cele mai mándre, a sci numele meu si alu intregii mele familii legatu de cestiunea vitala a patriei nóstre, de autonomia Bucovinei cea eluptata tardiu si cu greu. — Cine cunosce diferitele fase ale istoriei acestui scumpu triumfu, acel'a va sci si aceea, déca avemu si incátu avemu noi parte la densulu.

Domniloru! s'au aud' unele voci, ca n'aru fi cu scopu a tramite in dieta unu proprietaru mare cá deputatu alu orasiului. — Cându fui alesu la anulu 1848 de orasiulu Cernautiu deputatu pertru diet'a Galitiana cu ceialalti 3. domni, atunci Guvernatoriulu Contelui Stadionu in numele deputatiunei, alu carei vorbitoru avui onóre a fi, i-amu dechiaratu resolutiunea nóstra cea tare, de a nu luá parte la o dieta straina; ca dorintia generala si ferbinte a Bucovinei e, de a avé diet'a nóstra propria in Cernautiu si de a castigá independintia nóstra provinciala, deplin'a autonomia a tierei nóstre cu tóte folósele eii pentru orasie si sate, tocmai asiá, precum si o dorescu vecinii nostri cei nobili si bravi din Galiti'a, pentru care a si petitiunatu tiér'a întrega la Maiestatea Sea Imperatulu. Si indata ne reintórseramu la Cernautiu. Atunci'a mie, marelui proprietaru, nu—mi facú nimenea imputarea, ca n'asiú fi reprezentatu la ocaziunea acést'a dupa potintia interesele orasiului, dar mai vertosu aflá procederea mea consimtiementulu cordialu alu comitentiloru mei. Si ce contrastu si este intre interesele nóstre orasiensesi si tieranesci? Au petitiunea tierei, ce cuprinde confessiunea nóstra politica comuna, cu a cárei esecutare suntemu datori cu totii in solidaritate, nu o ati aprobatu si o-ati substernutu la treptele tronului imperatescu? Au D. vóstra nu doriti autonomia tierei? resiederea tuturoru decasterieloru supreme provinciale si a instituteloru in Cernautiu? Dieta deosebita in Cernautiu? Indreptatire egala a confessiuniloru si a natiunalitatiloru? Scóle populare? Regimu constitu-

*) Acést'a n'o suferé autonomia Bisericeii, dupa carea la assemee-nea casuri control'a compete Sinodului Mitropolitanu. Red.)

tinuă? Eu cred, ca orasiile și satele armonizează în aceste dorințe. Așa sunt de împletite unul cu altul interesele amănunțite, încât unul fără de altul nu poate prospera, nu poate exista. — De aceea trebuie să cugetăm, ca suspiciunatori însușirii celei foarte eventuale a proprietății celei mari să împiedecă numai de independența caracterului candidatului, carea nu e necunoscută. De, la casul acesta n'amu decătu cu consecința a ve ură de deputat la dieta vreunui lingău servil politic. — Dedată totdeună, a-mi căută singurul de cale, din parte-mi cu îndatătă-mi independența voiu căută adevărul numai acolo, unde pot spera că-l voiu afla, în interesul bine înțeles al comitenților mei, în convicțiunea și conștiința mea (Încheierea urmăze.)

Noutăți de dî.

În Hunedórá aproape de castelul Corvinilor unu țeran român sapându fundamentul de casa găsi unu zid ruinat și mai multe statue, parte din timpurile Romanilor, parte încă din ale Dacilor. Tragemu atențiunea inteliginței noastre din țera Hatiegului asup'a acestei sciri aduse de „Korunk“, și sperăm că nu va lipsi a explora după potența acelu tesaur pentru istoria patriei și a națiunii noastre.

Necășul între pandarii din Sighisórá, cari n'au lucru și pane, încă n'a încetat. Aproape la 400 de suflete răscăscu încă și n'colo, trăind din grația comunei și a privatilor.

În 9/21 Martiu a. c. auzim că se va ține Congregațiunea comitatensă în Deva.

În satul Danesi lângă Sighisórá s'a escat în noaptea din 6 spre 7 Martiu c. v. unu focu grozav, care a mistuit în pucine minute 7 case și 6 siuri, multe bucate și 5 capete de vite menunte.

Domnul consilier de instrucțiune Dr. Vasiciu după o epistolă privată din Brașov, care spartul nu ne ierta a o împartă per extensum cercetă în 26 Febr. clas'a a două normală și clas'a a patra a fetitelor, după prandiu clas'a a treia, în 27 Septembrie clas'a a patra normală, precum și unele din clasele gimnasiale. În 28 apoi vizită celelalte trei clase de fetite, școl'a din suburbiul de sus, cea din țegania și cea din Brașovul vechi, surprindându pre învettori cându nu cugetau. În prim'a Martiu cercetă clasele gimnasiale, stăfându într'un'a propunându-se în fizica despre ochelari, continuă însuși prelegerea. În două Martiu se duse apoi la Săcele pentru de a cercetă școlile, în 4 Martiu ținu ședința cu Dni profesori și învettori din Brașov, iară în 5 plecă spre Brașov. —

Dr. Tkălac, fostul Redactor al lui „Ost și West“ e condamnat la închisoarea de 8 luni, la pedeapsă de 1100. fiorini și la pierderea nobilimei. —

Baronul Iancu Mustăția din Bucovina eșerie în „Bucovina“ unu premiu de 50 galbini în aur pentru o scriere în limb'a română, care în form'a catechetica va desfășura mai bine principiile vieții constituționale. —

Principatele române unite.

Sesiunea camerei pe anul 62 și 63 se închise prin mesagiul Domnului, al cărui testu e următorul:

Domnilor Deputați!

Sunt patru luni de cându v'amu convocat, pentru a votă antăiul bugetu al țerilor unite și a pune unu capet stărei anormale a finanțelor noastre.

Elementele acestor însemnate lucrări vi s'au prezentat la timpul oportun, și eram în dreptu a crede, precum o diceam în mesagiul Meu din lun'a lui Noemvrie trecut, că unu bugetu regulat al resurselor și trebuințelor țerei va fi discutat în votat înainte de sfârșitul anului 1862. Guvernul Meu v'a prezentat asemenea unu sir de proiecte de legi organice și de unificare, pe cari de patru ani țera le aștepta cu o legitima nerăbdare. Cu părere de reu constatăm înse, că adunarea legislativă a eșit de pe terenul practic al lucrărilor: activitatea și silința Domnilor-Vostre s'au perdat în discuțiuni politice, în lupte de partide sau de persoane; și cu toată stăruința vrednică de lauda a multor a dintre DD.-Vostre, a caror a intențiune și devotamentu știu a apretui, totuși s'a perdat unu timp prețios fără nici un rezultat folositor.

Sesiunea extraordinară a lunii lui Noemvrie și cea ordinară din lunile Decembrie, Ianuarie și Februarie, sunt sfârșite, ear' bugetul nu este votat, și din deosebitele proiecte de legi remase nevotate din sesiunile trecute și mai toate acelea prezentate adunării de guvernul Meu în

cursul sesiunii de estu timpu, abia vreo trei patru au capetatu sancțiunea deliberărilor DD.-Vostre.

Fără că se atribuie adunării rea voință către puterea executivă, sau lipsa de cunoștință a datoriilor sale, găsesc că neesperiența noastră, nerăbdarea noastră, precipitarea adevăratei imprudențe a aspirațiilor noastre către progres, ne fac a ne departa de la adevărată misiune, ce ne este impusă nouă Romanilor. Astufelu numai mi potu explica acele lupte regretabile ce s'au produs de patru-vă timpu în sinul adunării; căci cum altfelu s'aru scusă acelu vot al unei parti din adunare, prin care agenții publici se chiama la neascultarea ordinelor guvernului, și din care ar fi destul să rezulte o adevărată desordine, dacă providența n'aru fi datu poporului român acelu bun simț și acelu adevărat patriotism, cu care a știut totu'a a conjura relele, la care a putut fi espus.

Acăsta situațiune, spre a evita evenimente mai neplăcute, me pune în imposibilitate de a mai prelungi terminul lucrărilor Domnilor-Vostre preste epoc'a închiderii legale a sesiunii, atunci cându cele din urmă dîle ale ei, de ar fi fost mai bine întrebuintate, ar fi putut stabili creditul dinafară și dată țera cu instituțiuni menite a desvolta bogățiile sale.

Domnilor deputați! Aceste lupte, prin care amu trecut, se ne serve la totu de învățământ. În treburile publice și în cele private, fiacare dî își are sarcina sa; progresul este operă timpului, agitațiunile nu pot de patru a-i împiedeca mersul, și mandatarii unei națiuni în discuțiunile amărilor interese ce le suntu incredințate, nu se pot departa de moderațiunea și răbdarea, de carea puterea executivă a avut ocaziunea a vedă mai multe probe în cursul acestei sesiuni.

Petru deți-vă dar, Domnilor deputați! de ide'a, că desvoltarea puterilor și instituțiilor noastre nu este cu potența fără unu deplin acord între puterea executivă și reprezentanții legali ai țerei. Trebuie mai cu deosebire, și acăsta este antai'a condițiune, că drepturile fiecărui poteri să fie respectate în toată întregimea lor. Atunci numai vomu pot conduce România către viitorul ferice, ce îi este rezervat, și vomu pot răspunde cu demnitate la acele simpatii, ce ne conținut auguștă curte suzerană și înaltele poteri garante arate către patria noastră.

Sesiunea anului 1862, este închisă.

ALESANDRU IOANN I.

Contra-semnați: N. Crețulescu. Al. Cantacuzinu. Chr. Tell. Ioann Florescu. Ioann Gr. Ghic'a. Al. Catargiu.

Rusia.

Langievicz se proclamă dictator și capu alu regimului național, care până acum lucrase pe sub mână. Proclamarea se făcu cu mare solenitate și cu entuziasmu netiermunit, începându-se cu servitiu d-diescu și finindu-se s'era tardu cu cântece însuflețite belicoase.

9-1

Edictu.

Prin care Bucur'a, fiu al lui Mihail Micu Musșiu din Fisiaru, Sc. Cuhalmului, carea cu necredința a parasit de 3 ani pre legiutul sau barbatu Ioann Curt'a din Rodesiu, Sc. Sighisórei, nesciundu-i-se locul petrecerii, se provoca a se nfatăși în terminu de unu an și o di înainte subscrisului Scaunului Protopopescu, cu atât mai vertos, căci la dincontra și lipsindu ea se va proceda în caus'a ei matrimoniale după preceptele Canonelor Bisericii resaritene.

Sighisórá în 3 Martiu 1863.

Scaunul Protopopescu gr. or. alu tract. Sighisórei.

Zacharia Boiu sen. Protopopu.

Ioannu Cristea,

compactu în Sabiu, se recomandă on. publicu român cu legarea de cărți, protocoale, brosiure etc. și preste totu cu executarea tuturor comisiunilor, ce cadu în cercul compactoriei, promitendu lucru promptu și solidu și prețuri câtu se pot mai moderate.

Locuința: Sabiu, strad'a iernei (Wintergasse) N-ru. 253 vis a vis de la tipografia diecesană.

Burs'a din Vien'a în 9 Martiu 1863.	
Metalicele 5% 75. 20.	Actiile de credit 215. 80.
Imprumutul nat. 5% 81. 50.	Argintul 113.
Actiile de banca 798.	Galbinul 5. 43.